

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME.
DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING.
DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED.

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten naar aanleiding van de oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving
 - Ontwerp besluit tot wijziging van diverse besluiten naar aanleiding van de oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting:

Dit decreet brengt de volgende decreten in overeenstemming met de reorganisatie naar aanleiding van de oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving:

- het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden;
- het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten;
- het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid;
- het decreet van 29 juni 2018 tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
- het decreet van 21 december 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2019;
- het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand.

Dit besluit regelt de wijziging van diverse besluiten in het kader van de oprichting van Agentschap Justitie en Handhaving, teneinde de bestaande besluiten in overeenstemming te brengen met het besluit van de Vlaamse Regering van 3 september 2021 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap “Agentschap Justitie en Handhaving”.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD

De betrokken beleidsvelden zijn:

- Beleidsveld justitie en handhaving van het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie
- Beleidsveld Welzijn van beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
- Beleidsveld budgettair beleid van het beleidsdomein Financiën en begroting

Een nieuw Agentschap Justitie en Handhaving werd opgericht binnen het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie, bij besluit van 3 september 2021.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het Agentschap Justitie en Handhaving werd opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 3 september 2021 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap “Agentschap Justitie en Handhaving” (VR/2021/0309).

Het wetgevingsadvies voor het voorontwerp van decreet werd verleend op 8 november 2021. Voor het ontwerp besluit werd dit verleend op 4 november 2021.

De Inspecteur van Financiën heeft een advies verleend op 4 november 2021.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met dit decreet en besluit worden vooreerst de nodige aanpassingen doorgevoerd aan bestaande decreten om deze in overeenstemming te brengen met het besluit van de Vlaamse Regering van 3 september 2021 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap “Agentschap Justitie en Handhaving.

Via het decreet worden er eveneens twee technische rechtzettingen doorgevoerd in enerzijds het decreet betreffende de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en anderzijds het decreet houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand.

Bijkomend worden aanpassingen doorgevoerd aan bestaande decreten binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Gelet op het feit dat justitie en handhaving niet langer deel uitmaakt van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin maar een beleidsveld betreft binnen het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie, worden deze elementen uit het toepassingsgebied van de desbetreffende decreten gehaald.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor het decreet wordt er verwezen naar de artikelsgewijze toelichting in de Memorie van Toelichting.

Voor het besluit, volgt er onderstaande toelichting:

HOOFDSTUK I WIJZIGINGSBEPALINGEN

Artikel 1

Het Agentschap Justitie en Handhaving wenst een beroep te doen op de ervaring en de expertise van het agentschap Vlaamse Belastingdienst voor de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen.

Op dit moment werkt het agentschap Vlaamse Belastingdienst reeds samen met het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen als gevolg van haar taken. Het betreft onder meer de invordering van kosten in verband met justitiabelen onder elektronisch toezicht. Enerzijds gaat het om vergoedingen voor schade of verlies van het bewakingsmateriaal (enkelbanden). Anderzijds gaat het om de terugvordering van ten onrechte uitbetaalde leefvergoedingen. Dit zijn vergoedingen aan personen die onder elektronisch toezicht staan en over onvoldoende bestaansmiddelen beschikken en niet in aanmerking komen voor een leefloon van het OCMW. De vergoedingen die onterecht werden uitbetaald moeten worden teruggevorderd. Daarnaast worden ook subsidies teruggevorderd (b.v. een Centrum voor Algemeen Welzijnswerk ontvangt een subsidie voor de financiering van de werkingskosten in het kader van werkstraffen. Er wordt vastgesteld dat deze subsidie volledig of gedeeltelijk onterecht werd verleend. De onterecht ontvangen subsidie moet worden teruggevorderd).

Ingevolge de oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving is dit agentschap bevoegd voor het justitiebeleid, waardoor de invordering van de voormelde niet-fiscale schuldvorderingen zal gebeuren door het nieuw Agentschap Justitie en Handhaving.

Het Agentschap Justitie en Handhaving wil gebruik maken van gelijkaardige invorderingsmaatregelen en wenst onder meer de dossiers inzake de subsidies en de kosten in verband met het elektronisch toezicht over te maken aan het agentschap Vlaamse Belastingdienst voor invordering.

Het aantal over te dragen invorderingsdossiers aan het agentschap Vlaamse Belastingdienst die louter een gemeenschapsaangelegenheid betreffen wordt op jaarbasis geraamd op 50.

Teneinde het agentschap Vlaamse Belastingdienst bevoegd te maken om de invorderingsdossiers van het Agentschap Justitie en Handhaving te behandelen, dient artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren te worden gewijzigd door een vijftiende lid toe te voegen.

Artikel 2

Binnen het beleidsveld justitie en handhaving is momenteel een inhoudelijk structurelement "justitiehuisen en elektronisch toezicht" voorzien. Dit inhoudelijk structurelement dekt echter op onvoldoende wijze de bevoegdheden af welke onder het beleidsveld vallen. Deze zijn immers merkbaar ruimer dan de opdrachten van de justitiehuisen en de opvolging van het elektronisch toezicht. Daarom wordt het vervangen door "justitie en handhaving", waarmee alle aspecten van het beleid worden gevat en waarmee het eveneens overeenkomt met de opdrachten die zijn toevertrouwd aan het Agentschap Justitie en Handhaving.

Artikel 3

Overeenkomstig artikel 9 van het Decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden is een gemengde commissie opgericht, die bestaat uit vertegenwoordigers van departementen of agentschappen van de betrokken beleidsdomeinen en uit vertegenwoordigers van organisaties van hulp- en dienstverleners uit die beleidsdomeinen.

Artikel 2 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, wordt de samenstelling van de gemengde commissie bepaald.

Overeenkomstig artikel 4, 4° van het Besluit van de Vlaamse Regering tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap Justitie en Handhaving" heeft het Agentschap Justitie en Handhaving de taak om de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden als vermeld in artikel 5, §1, II, 7°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instelling, te coördineren. Gelet op deze taak, dient het Agentschap Justitie en Handhaving toegevoegd te worden als lid van de gemengde commissie.

Artikel 4

In navolging van artikel 3, wordt het Agentschap Justitie en Handhaving naast lid van de gemengde commissie eveneens aangeduid als voorzitter van de gemengde commissie in plaats van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, gelet op de taak om de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden te coördineren.

Artikel 5

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 6

Aangezien de justitiehuisen niet meer tot het Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin behoren, worden de justitiehuisen onttrokken aan de adviesbevoegdheid van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Artikel 7

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 8

Het artikel betreft de bevoegdheid van de minister met betrekking tot de projectleider van het N-project Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid. Aangezien de huidige projectleider niet tewerkgesteld is binnen het Departement Kanselarij, Bestuur en Buitenlandse Zaken, maar ter beschikking gesteld is vanuit departement Onroerend Erfgoed en zal overgeheveld worden naar het Agentschap Justitie en Handhaving, is de zinsnede "die personeelslid is van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken" niet correct en wordt deze opgeheven.

Artikel 9

Aangezien de organisatie van de erkenning- en bemiddelingscommissie voor slachtoffers van

historisch misbruik niet meer tot het Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin behoort maar overeenkomstig artikel 4, 6° van het Besluit van de Vlaamse Regering tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap “Agentschap Justitie en Handhaving” tot de taken van het Agentschap Justitie en Handhaving behoort, wordt besluit in die zin gewijzigd.

Artikel 10

Er wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 9.

Artikel 11

Er wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 9.

Artikel 12

Er wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 9.

Artikel 13

Er wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 9.

HOOFDSTUK II SLOTBEPALINGEN

Artikel 14. Het is de bedoeling om het besluit in werking te laten treden op dezelfde datum als de inwerkingtreding van het Besluit van de Vlaamse Regering van 3 september 2021 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap “Agentschap Justitie en Handhaving”.

Artikel 15. Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing is budgetneutraal.

De Inspecteur van Financiën verleende hiervoor een gunstig advies op 4 november 2021.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft in deze fase geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten.

De overdrachten van personeelsleden zullen bij afzonderlijk besluit geregeld worden.

Ingevolge de oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving is dit agentschap in plaats van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verantwoordelijk voor de invordering van de dossiers inzake de subsidies en de kosten met betrekking tot het elektronisch toezicht. Deze types van invorderingsdossiers behoren reeds tot de bevoegdheid van het agentschap Vlaamse Belastingdienst, waardoor er geen onmiddellijke impact is op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten. Hierdoor is een bijkomende werving voor het agentschap Vlaamse Belastingdienst niet direct noodzakelijk en kan de werklust binnen het huidig personeelsbestand van dit agentschap worden opgevangen.

Uiteraard zal het personeelsluik opnieuw worden bekeken indien het aantal dossiers voor invordering significant zou toenemen. Daarom wordt voorgesteld dat, indien mocht blijken dat het aantal dossiers (en dito werklust) significant groter is dan nu wordt geraamd, het Agentschap Justitie en Handhaving, in overleg met het agentschap Vlaamse Belastingdienst, ter gelegenheid van de eerstvolgende begrotingsronde de nodige kredieten inzake personeels-, werkings- en investeringskosten kan en zal overhevelen. Tevens zal dan het personeelsbestand van het agentschap Vlaamse Belastingdienst in die verhouding verhoogd dienen te worden.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de gemeenten, de OCMW's, de intercommunales of de provincies voor wat betreft hun personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en schulden of de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring wordt zowel het decreet als het besluit voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

Na definitieve goedkeuring wordt het ontwerpdecreet voorgelegd ter goedkeuring aan het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten naar aanleiding van de oprichting van Agentschap Justitie en Handhaving;
- 2° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten naar aanleiding van de oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving;

3° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet en het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.,

Zuhal DEMIR

De Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Wouter BEKE

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE